

Jakub Jacyna

Izba warszawska

Palestra 46/7-8(535-536), 261-263

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tych, przy jednoczesnym pomijaniu kryteriów określonych w przepisie art. 117 § 1 k.p.c. Warto przypomnieć, że adwokat jest tylko jednym ze składników wymiaru sprawiedliwości, natomiast w stosunku do sądu obowiązuje zasada *iura novit curia*.

Kazimierz Hubert Konarzewski

Izba warszawska

INFORMACJA O DZIAŁANIACH ORA W WARSZAWIE W SPRAWIE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE POMOCY PRAWNEJ W FORMIE NIEZGODNEJ Z PRZEPISAMI USTAWY

Wykonując uchwałę podjętą przez Zgromadzenie Izby Warszawskiej w maju ub.r. zobowiązującą ORA do podjęcia działań zmierzających do objęcia jednakowymi zasadami wszystkich podmiotów świadczących pomoc prawną ORA w Warszawie zwróciła się do właściwej dla Warszawy jednostki Krajowego Rejestru Sądowego, czyli Sądu Rejonowego – Sądu Gospodarczego dla m.st. Warszawy z wnioskiem o ustalenie listy spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, które mają w zakresie swojego działania świadczenie pomocy prawnej. Po otrzymaniu takiej listy wobec wymienionych tam dziewięciu spółek złożono **wniosek o wszczęcie wobec tych podmiotów postępowania o ich wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego**. Wniosek taki jest umocowany w treści art. 44 ust. 2 Prawa o adwokaturze.

W uzasadnieniu wniosku stwierdza się, że:

Na mocy normy art. 44 ust. 2 ustawy Prawo o adwokaturze, do zakresu działania Okręgowej Rady Adwokackiej należy występowanie do organów rejestrowych z wnioskami o wszczęcie postępowania o wykreślenie z rejestru podmiotów prowadzących działalność w zakresie pomocy prawnej, jeśli jest ona prowadzona niezgodnie z przepisami prawa regulującymi jej świadczenie.

Z mocy przepisów art. 10 ust. 1 i 10 ust. 2 ustawy z 22 maja 1997 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw (publikacja 14 lipca 1997 roku, Dz.U. Nr 75, poz. 471), które weszły w życie – z mocy art. 16 wskazanej ustawy – 15 września 1997 roku, spółki świadczącej pomoc prawną, obowiązane były – w ciągu roku od wejścia w życie powyżej wskazanej ustawy – dostosować swą formę, skład osobowy i przedmiot działalności do przepisów tej ustawy, albo zakończyć działalność w zakresie świadczenia pomocy prawnej. Termin roczny na dokonanie czynności dostosowawczych, ustanowiony w przepisie ust. 1 art. 10 ustawy, został treścią ustępu drugiego tego samego artykułu przedłużony do lat trzech w stosunku do spółek z udziałem zagranicznym, które świadczyły pomoc prawną, istniejących w dniu 1 października 1996 roku, a utworzonych zgodnie z przepisami ustawy z 14 czerwca 1991 roku o spółkach z udziałem zagranicznym. Powołany przepis art. 10 ust. 2 ustawy odwołuje się także

do warunków proklamowanych przepisem art. 11 tzn. wskazuje, iż spółki prawnicze z udziałem zagranicznym muszą spełniać konkretne warunki, dotyczące wspólników lub akcjonariuszy tych spółek (adwokackie uprawnienia w kraju pochodzenia, wzajemność dla polskich prawników, wyłączność polskiego wspólnictwa jedynie dla adwokatów i radców prawnych).

Z analizy przepisu art. 11 ustawy wynika, iż ustanawia on szczególne w stosunku do przepisów ustawy, warunki podmiotowe dla prawniczych spółek zagranicznych. Dostosowanie zatem do przepisów ustawy w zakresie składu osobowego zostało poddane szczególnym wymogom.

Jednocześnie w zakresie formy, w stosunku do restryktywnych i enumeratywnych katalogów form prawnych zakreślonych w art. 4a ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze i art. 8 ustawy o radcach prawnych dla działalności prawniczej, ustawa – w art. 11 – wprowadzała wyjątek w stosunku do spółek prawniczych z udziałem zagranicznym, dozwalając na tworzenie takich spółek na podstawie ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym. Jedynymi dopuszczonymi przez wyżej wskazaną ustawę formami aktywności gospodarczej osób zagranicznych były spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne. Ustawodawca nie mógł zatem, mając obowiązek posługiwania się w działaniach legislacyjnych zasadą spójności systemu prawnego, wykluczyć dla podmiotów zagranicznych dostępności formy spółek kapitałowych, mimo restryktywnej zasady prowadzenia działalności adwokackiej i radcowskiej właśnie z wyłączeniem form ograniczających odpowiedzialność prawników za skutki działań tworzonych przez nich podmiotów prawa. Prowadziłoby to bowiem do faktycznego uniemożliwienia prawnikom zagranicznym prowadzenia działalności umiejscowionej w Polsce i jako takie, stałoby w sprzeczności z zasadą wolności gospodarczej i ochrony praw słusznie nabytych.

Sytuacja powyższa uległa zasadniczej zmianie 1 stycznia 2001 roku, tj. w dacie – proklamowanej art. 99 pkt 3 ustawy Prawo działalności gospodarczej – utraty mocy obowiązującej ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym oraz w związku z treścią normy art. 87 Prawa działalności gospodarczej, zastrzegającej jedynie do kompetencji ustaw Prawo o adwokaturze i ustawy o radcach prawnych regulację normatywną działalności polegającej na świadczeniu pomocy prawnej. Znikła zatem z systemu prawnego ustawa dopuszczająca dla inwestycji podmiotów zagranicznych w Polsce jedynie dwie kapitałowe formy spółek. Osoby zagraniczne mają przeto, od 1 stycznia 2001 roku, prowadzić działalność we wszystkich dopuszczalnych dla podmiotów polskich formach. Z mocy cytowanego wyżej art. 87 ustawy Prawo działalności gospodarczej, formy, w których dopuszczalne jest zgodne z prawem świadczenie pomocy prawnej określają zatem wyłącznie ustawy Prawo o adwokaturze i ustawa o radcach prawnych. Ani pierwsza ani druga z wymienionych ustaw, nie wskazuje spółek akcyjnych lub spółek z ograniczoną odpowiedzialnością jako form prawnych dopuszczalnych dla działalności polegającej na świadczeniu pomocy prawnej. Z analizy przepisów wskazanych ustaw korporacyjnych wynika, iż jedyną formą prawną, w której mogą prowadzić dzia-

łałość polegającą na świadczeniu pomocy prawnej osoby zagranicznej jest formą spółki komandytowej, w której osoba zagraniczna jest komandytariuszem a komplementariuszem (lub komplementariuszami) są wyłącznie adwokaci albo radcowie prawni. Pozostałe formy prawne wskazane w art. 4a ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze i art. 8 ustawy o radcach prawnych zastrzeżone są wyłącznie dla polskich adwokatów lub radców prawnych. Tylko zatem wpisanie osoby zagranicznej na listę polskich adwokatów lub radców prawnych umożliwia takiej osobie wykonywanie zawodu we wszystkich formach przewidzianych przez ustawy korporacyjne.

Skoro zatem – na skutek zmian proklamowanych art. 87 ustawy Prawo o działalności gospodarczej – formy prowadzenia działalności polegającej na świadczeniu pomocy prawnej określają jedynie ustawy korporacyjne, zaś odpadło wynikające z konieczności zachowania konstytucyjnych zasad *ratio legis* przepisu art. 10 ust. 2 wraz z odesłaniem do art. 11 ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz niektórych innych ustaw, w zakresie zachowania wyjątkowej formy prawnej spółki kapitałowej dla osób zagranicznych, świadczących na terenie Polski pomoc prawną, należy przyjąć, że prowadzenie takiej działalności przez osoby zagraniczne w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej nie jest zgodne z obowiązującym w tym zakresie prawem.

Sporządził na podstawie uzasadnienia wniosku: *adw. Jakub Jacyna,*
Rzecznik Prasowy ORA w Warszawie

Izba wrocławska

DWA KONKURSY KRASOMÓWCZE

W kwietniu 2002 r. we Wrocławiu odbyły się dwa konkursy krasomówcze.

W dniach 5–6 kwietnia 2002 r. odbył się pierwszy w dziejach Rady Adwokackiej i Izby Radców Prawnych wspólny Konkurs Krasomówczy Aplikantów Adwokackich i Radcowskich. Jury w składzie: przewodniczący adw. Andrzej Malicki – wicedziekan ORA we Wrocławiu, zastępca przewodniczącego r. pr. Jan Bieć – wicedziekan ROIRP we Wrocławiu i członkowie adw. Anna Ślęzak, adw. Jacek Giezek oraz adw. Maciej Korta dopuściło do konkursu 12 uczestników, po 6 osób z każdej korporacji. Izbę Radców Prawnych reprezentowali aplikanci: Justyna Libura-Woźniak, Radosław Antonów, Jacek Wilczewski, Maciej Waśniewski, Miłosz Śliwiński i Adam Czechowski, a Okręgową Radę Adwokacką aplikanci Izabella Taborska, Karol Idzik, Kamil Kittay, Jakub Muszyński, Aleksander Siuda i Adam Czechowski.

Kazusy dla uczestników przygotowali: adw. Anna Ślęzak i adw. Maciej Korta – cywilny oraz adw. prof. dr hab. Jacek Giezek – karny. Role procesowe losowano 5 kwietnia 2002 r. w bibliotece ORA.